

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

«СІМЕЙНЕ ПРАВО(ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО. Ч.ІІ. ПОЛЬЩА)»

(для бакалаврів)

Київ 2019

Підготовлено доцентом кафедри господарського, трудового права та цивільно-правових дисциплін А.В. Ковальовим

Затверджено на засіданні кафедри господарського та трудового права (протокол № 7 від 26.02.18)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту права (протокол № 2 від 28.02.18)

Ковальов А.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Сімейне право (Цивільне право. Ч. II. Польща)” (для бакалаврів). – К.: «Вид. дім «Персонал», 2019. – 27 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни „Сімейне право (Цивільне право. Ч. II. Польща)”, зміст самостійної роботи, а також список літератури.

© А. В. Ковальов, 2019
© ПрАТ «ВНЗ» МАУП, 2019
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів (СРС) є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентами знань та їх реалізації в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета СРС — сприяти засвоєнню у повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. СРС забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Завдання СРС — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань і творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Зміст СРС з дисципліни „Сімейне право (Цивільне право. Ч. II. Польща)“ визначається навчальною програмою, а також різними методичними матеріалами.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
"СІМЕЙНЕ ПРАВО (ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО. Ч. II ПОЛЬЩА)"

№ пор.	<i>Назва змістового модуля і теми</i>
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА СІМЕЙНОГО ПРАВА
	Поняття, предмет і система сімейного права.
1	Сімейні правовідносини.
2	Джерела сімейного права.
3	Поняття, умови та порядок укладення шлюбу.
4	Припинення шлюбу.
5	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ СІМЕЙНОГО ПРАВА
6	Аліментні зобов'язання подружжя
7	Шлюбний договір
8	Позбавлення і обмеження батьківських прав
9	Влаштування дітей – сиріт, позбавлених батьківського піклування
	Разом годин: 60

ЗМІСТ
ДИСЦИПЛІНИ
"СІМЕЙНЕ ПРАВО (ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО. Ч. II. ПОЛЬЩА)"

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА
СІМЕЙНОГО ПРАВА

ТЕМА 1. Поняття, предмет і система сімейного права

Поняття сімейного права, його предмет. Методи сімейного права. Система сімейного права. Місце сімейного права у правовій системі України. Етапи розвитку сімейного права.

Питання для самоконтролю

1. Визначте предмет сімейного права.
2. Дайте визначення засад сімейного права та визначте етапи розвитку.
3. Державна охорона сім'ї та правовий статус дитини.
4. Який порядок врахування звичаїв при вирішенні судом сімейних спорів?
5. Як здійснюється захист сімейних прав та інтересів і способи їхнього захисту?

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему:

1. Етапи розвитку сімейного права та сучасні аспекти його регулювання.
2. Поняття сім'ї та державна охорона сім'ї.

Тестові завдання

1. Які суспільні відносини регулюються нормами сімейного права?

- А) особисті немайнові відносини, не пов'язані з майновими;
- Б) майнові відносини;
- В) особисті немайнові відносини, пов'язані з майновими;

Г) майнові та пов'язані з ними особисті немайнові сімейні відносини.

2. Сімейне право України – це:

А) галузь права, яка регулює сімейні відносини;

Б) галузь права, яка регулює суспільні відносини у сфері укладення шлюбу;

В) підгалузь цивільного права, що регулює сімейні відносини;

Г) галузь права, яка регулює майнові та особисті немайнові відносини.

3. Які із зазначених нижче відносин регулюються нормами сімейного права?

А) кримінальні;

Б) трудові;

В) майнові;

Г) земельні.

4. Сімейні правовідносини регулюються такими методами:

А) методи дозволу, припису і заборони;

Б) деструктивний та методологічний методи;

В) імперативний і диспозитивний методи;

Г) емпіричний метод та метод дозволу.

5. Диспозитивний метод, як один із методів регулювання сімейних відносин, полягає у:

А) покладенні на суб'єктів сімейних правовідносин обов'язку вчинити певні дії, визначені законом;

Б) обмеженні вчиняти певні дії;

В) вільному здійсненні тих видів діяльності, які не заборонені законом;

Г) прямій вказівці діяти певним чином.

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

ТЕМА 2. Сімейні правовідносини

Поняття та особливості сімейних правовідносин. Суб'єкти, об'єкти сімейних правовідносин. Виникнення, зміна та припинення сімейних

правовідносин.

Питання для самоконтролю

1. Сімейні правовідносини: поняття, види, суб'єкти, об'єкти.
2. Підстави виникнення сімейних правовідносин.
3. Сім'я в соціологічному і юридичному значенні (порівняльна характеристика).
4. Родинність і свояцтво у сімейному праві України.
5. Суб'єктивні сімейні права і обов'язки та їх виконання.
6. Строки позовної давності в сімейному праві України.

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему:

1. Поняття та зміст сімейних правовідносин.
2. Суб'єкти сімейних правовідносин.

Тестові завдання

1. Зарученими вважаються особи:

- А) які одружилися;
- Б) які подали заяву до органу ДРАЦСу про реєстрацію шлюбу;
- В) які бажають одружитися;
- Г) які подають заяву до органу ДРАЦСу про розлучення;

2. Що, крім суб'єктів та об'єктів, відноситься до елементів сімейних правовідносин?

- А) об'єктивна сторона сімейних правовідносин;
- Б) суб'єктивна сторона сімейних правовідносин;
- В) зміст сімейних правовідносин;
- Г) причинний зв'язок між суб'єктом та об'єктом.

3. Під подіями, як однієї з підстав виникнення, зміни і припинення сімейних правовідносин, розуміють:

- А) юридичні факти, що виникають незалежно від волі людей;
- Б) юридичні факти, що виникають за волею людей;
- В) сукупність дій та нормативних актів, на підставі яких ці дії вчиняються;
- Г) нормативні акти, прийняті компетентними органами;

4. Які з перелічених нижче відносин можна віднести до сімейних правовідносин:

- А) земельні;
- Б) податкові;
- В) аліментні;
- Г) трудові.

5. Сімейні правовідносини регулюються такими методами:

- А) дозволу, припису і заборони;
- Б) диспозитивним методом;
- В) імперативним методом;
- Г) правильні варіанти б) і в).

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

ТЕМА 3. Джерела сімейного права

Конституція України як основне джерело сімейного права.

Сімейний кодекс України.

Джерела сімейного законодавства. Співвідношення Сімейного кодексу України і цивільного законодавства.

Питання для самоконтролю

1. Назвати всі відомі з історії акти сімейного законодавства.
2. Скласти схему джерел сімейного права України.
3. Порівняти основні принципові положення щодо шлюбу за кодексами 1926 р. та 1970 р.
4. Назвати всі інститути Сімейного кодексу України 2002 р.

Практичні завдання

Завдання 1

Громадяни Люта і Коляда проживали разом і вели спільне господарство без реєстрації шлюбу протягом 7 років у період з 1980 по 1987 рр. Опісля стосунки між ними зіпсувалися і вони стали проживати окремо. Через 6 місяців після припинення спільного проживання Люта звернулася до суду з вимогою про поділ спільного майна, набутого за час спільного проживання (меблі, холодильник, відеоапаратура тощо).

На підставі яких норм права має вирішуватися спір? Як буде здійснюватися поділ зазначеного майна?

Тестові завдання

1. Сімейний кодекс України прийнятий:

- А) 10 січня 1999 р.;
- Б) 20 липня 2001 р.;
- В) 10 січня 2002 р.;
- Г) 16 січня 2003 р.

2. Сімейний кодекс України має:

- А) 5 розділів;
- Б) 6 розділів;
- В) 7 розділів;

Г) 8 розділів.

3. Імперативний метод, як один із методів регулювання сімейних відносин, полягає у:

А) вільному здійсненні тих видів діяльності, які дозволені законом;

Б) дозволі вчиняти певні дії;

В) покладенні на суб'єктів сімейних правовідносин обов'язку вчинити певні дії, визначені законом;

Г) наданні особі права діяти певним чином.

4. Які з перелічених нижче актів не відносяться до джерел сімейного права?

А) закони;

Б) підзаконні нормативно-правові акти;

В) постанови Верховної Ради України;

Г) індивідуальні правові акти.

5. Які з перелічених кодифікованих актів здійснюють регулювання сімейних правовідносин в Україні:

А) Сімейний кодекс України;

Б) Аграрний кодекс України;

В) Земельний кодекс України;

Г) Кодекс законів про працю України.

ТЕМА 4. Поняття, умови та порядок укладення шлюбу

Поняття шлюбу. Шлюбний вік. Право на шлюб. Добровільність шлюбу. Одношлюбність. Особи, які не можуть перебувати у шлюбі. Значення державної реєстрації шлюбу. Заява про реєстрацію шлюбу. Час реєстрації шлюбу. Місце реєстрації шлюбу. Правові наслідки недійсності шлюбу.

Питання для самоконтролю

1. Поняття шлюбу, його державна реєстрація.
2. Порядок визнання шлюбу недійсним, правові наслідки недійсності шлюбу
3. Заручини, їх правові наслідки.

Практичні завдання

Завдання 1

Прокурор подав позов про визнання шлюбу недійсним між Майстренком і Сазановою на тій підставі, що Сазанова вже перебувала в іншому шлюбі і при реєстрації шлюбу з Майстренком приховала цей факт.

Які підстави і порядок визнання шлюбу недійсним? Хто може бути ініціатором визнання шлюбу недійсним?

Завдання 2

Громадянин П. та громадянка М. звернулися до РАЦСу з проханням зареєструвати їх шлюб. Приймавши заяву, співробітники РАЦСу призначили строк реєстрації шлюбу через місяць після подання заяви. Але молоді не погодилися з цим, вони пояснили, що багато років знають один одного, тому для них додаткові роздуми не потрібні, до

того ж П. — геолог, через кілька днів він повинен виїжджати в експедицію на весь польовий сезон — більше ніж півроку. Чи можна вирішити цю проблему?

Завдання 3

Батько восьмирічного Миколи уклав від його імені угоду, за якою він ставав власником житлового будинку, який раніше належав громадянину П. Через деякий час було підписано угоду про дарування громадянину Н. автомобіля, що раніше отримав Микола у спадщину від своєї бабусі. Чи відповідають угоди вимогам законодавства?

Тестові завдання

1. Чи правильні твердження:

- А) шлюб — добровільний рівноправний союз жінки і чоловіка з метою створення сім'ї;
- Б) шлюб — це договір між жінкою та чоловіком;
- В) шлюб — сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану;
- Г) шлюб — це договір про проживання однією сім'єю жінки та чоловіка, не зареєстрований в органі реєстрації актів цивільного стану.

2. Місце реєстрації шлюбу:

- А) за місцем проживання однієї з осіб, що одружуються, їхніх батьків;
- Б) в іншому державному органі реєстрації актів цивільного стану України за їхнім бажанням;
- В) шлюб реєструється у приміщенні державного органу реєстрації актів цивільного стану;
- Г) шлюб реєструється за заявою наречених за місцем їхнього проживання;
- Д) шлюб реєструється за місцем надання стаціонарної медичної

допомоги або в іншому місці, якщо жінка і чоловік не можуть з поважних причин прийти до державного органу реєстрації актів цивільного стану.

3. У таких випадках шлюб породжує права та обов'язки відповідно до СКУ:

- А) якщо його зареєстровано у церкві;
- Б) якщо його зареєстровано у державних органах реєстрації актів цивільного стану;
- В) якщо його визнано таким за домовленістю сторін;
- Г) якщо його підтверджено шлюбним договором після заручин.

4. Шлюб реєструється:

- А) безпосередньо після звернення із заявою про реєстрацію до органу РАЦС;
- Б) через 2 тижні після подання заяви;
- В) через 1 місяць після подання заяви;
- Г) через 3 місяці після подання заяви;
- Д) через рік після заручин.

5. Подання заяви про шлюб можлива через представника у разі, якщо:

- А) є нотаріально посвідчена довіреність на представника;
- Б) заяву подає законний представник;
- В) немає заперечень під час одруження;
- Г) правильна відповідь не зазначена.

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

ТЕМА 5. Припинення шлюбу

Підстави припинення шлюбу. Припинення шлюбу внаслідок його розірвання. Розірвання шлюбу органом державної реєстрації актів цивільного стану за заявою подружжя, яке не має дітей. Розірвання шлюбу за заявою одного з подружжя. Визнання розірвання шлюбу фіктивним.

Розірвання шлюбу за рішенням суду за спільною заявою подружжя, яке має дітей. Право на пред'явлення позову про розірвання шлюбу. Момент припинення шлюбу у разі його розірвання. Встановлення режиму окремого проживання подружжя.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та підстави припинення шлюбу.
2. Припинення шлюбу в разі його розірвання.
3. Момент припинення шлюбу в разі його розірвання.
4. Встановлення окремого режиму проживання подружжя.

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему:

1. Розірвання шлюбу органом державної реєстрації актів цивільного стану за заявою подружжя, яке не має дітей.
2. Розірвання шлюбу за заявою одного з подружжя.

Завдання 1

Несвітайло М. звернувся до суду із заявою про визнання недійсним шлюбу, укладеного його батьком Несвітайлом О. із Семенютою І. Позивач зауважив на обґрунтуванні позову, що його батько в момент реєстрації шлюбу, по-перше, вже досяг похилого віку, оскільки йому виповнилося 72 роки, по-друге, страждав на склероз судин головного мозку і не завжди усвідомлював значення своїх дій, а по-третє, Семенюта І., на його думку, не мала намірів створювати сім'ю, бо сама теж досягла 70-річного віку. Через два місяці після реєстрації шлюбу батько помер. Семенюта І. стверджувала в суді, що уклала шлюб саме з метою створення сім'ї і не має сумнівів у тому, що Несвітайло О. в момент укладення шлюбу був у нормальному психічному стані.

Як оцінити аргументи, на які посилається позивач для обґрунтування позову? Як слід вирішити справу?

Завдання 2

Нечіпай А. та Зілинська Г. уклали шлюб та оселилися в помешканні дружини в місті Києві. За місяць потому чоловік раптово змінив своє ставлення до дружини: став ображати її, принижувати, погрожувати їй фізичною розправою, а опісля змінив замок на вхідних дверях і відмовився впускати її до квартири, заявивши, що така дружина йому не потрібна, тому що він знайшов більш гідну жінку.

Зілинська подала до суду позов про визнання шлюбу недійсним або неукладеним. Відповідач заявив у суді, що шлюб має бути розірваний шляхом розлучення, оскільки вони підтримували фактичні шлюбні стосунки і проживали однією сім'єю до того часу, коли він зустрів іншу жінку. Їхні стосунки тривали майже три місяці, а це означає, що шлюб є дійсним.

Чи може такий шлюб бути визнаний недійсним? Які підстави для визнання шлюбу неукладеним? Як вирішити справу?

Тестові завдання

1. Припинення шлюбу – це:

- А) реєстрація органом РАЦСу припинення взаємних прав та обов'язків чоловіка та дружини на майбутнє;
- Б) призупинення відносин між чоловіком і дружиною;
- В) встановлення режиму окремого проживання;
- Г) правильна відповідь не зазначена.

2. Система галузі сімейного права включає:

- А) публічне сімейне право;
- Б) приватне сімейне право;

В) норми права та правові інститути;

Г) правильні варіанти а) і б).

3. Публічне сімейне право регулює:

А) питання державного впливу на сімейні правовідносини;

Б) особливості власності та господарювання, рівноправність приватної власності на землю та засоби виробництва з іншими формами власності;

В) діяльність суб'єктів господарювання;

Г) взаємодію суб'єктів господарювання з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями.

4. Важелями державного регулювання сімейних правовідносин є:

А) система оподаткування;

Б) кредитно-фінансовий механізм;

В) спеціальні цільові програми;

Г) всі варіанти правильні.

5. Регулювання сімейних правовідносин здійснюється з допомогою:

А) системи оподаткування;

Б) кредитно-фінансового механізму;

В) цінового регулювання виробництва сільськогосподарської продукції;

Г) правильний варіант не зазначений

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСОБЛИВОЇ
ЧАСТИНИ СІМЕЙНОГО ПРАВА**

ТЕМА 6. Аліментні зобов'язання подружжя

Право одного з подружжя на утримання. Право на утримання після розірвання шлюбу. Способи надання утримання одному з подружжя. Договір подружжя про надання утримання. Час, протягом якого сплачуються аліменти одному з подружжя. Визначення розміру аліментів одному з подружжя за рішенням суду. Припинення права одного з подружжя на утримання. Позбавлення права на утримання або обмеження його строком.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та зміст права утримання.
2. Право на утримання після розірвання шлюбу.
3. Способи надання утримання одному з подружжя.
4. Визначення розміру аліментів одному з подружжя за рішенням суду.

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему

1. Припинення права одного з подружжя на утримання.
2. Позбавлення права на утримання або обмеження його строком.

Література [1;2;16;20;28;29;32;36]

ТЕМА 7. Шлюбний договір

Поняття шлюбного договору: його загальна характеристика. Право на укладення шлюбного договору. Зміст шлюбного договору. Форма шлюбного договору. Початок дії та строк дії шлюбного договору. Визначення у шлюбному договорі правового режиму майна. Зміна умов шлюбного договору. Право на відмову від шлюбного договору. Розірвання шлюбного договору.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та значення шлюбного договору для подружжя.
2. Право на укладення шлюбного договору.

3. Право на відмову від шлюбного договору.
4. Зміна умов шлюбного договору.

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему:

1. Форма шлюбного договору
2. Визначення у шлюбному договорі правового режиму майна.
3. Складіть проект шлюбного договору подружжя.

Тестові завдання

1. На вимогу одного з подружжя шлюбний договір може бути змінений або розірваний:

- А) органом ДРАЦСу;
- Б) прокурором;
- В) судом;
- Г) органом опіки та піклування.

2. На укладення шлюбного договору до реєстрації шлюбу, якщо його стороною є неповнолітня особа, потрібна:

- А) письмова заява неповнолітньої особи;
- Б) згода батьків неповнолітньої особи;
- В) письмова згода її батьків або піклувальника, засвідчена нотаріусом;
- Г) письмова заява неповнолітньої особи, засвідчена нотаріусом.

3. Шлюбний договір не може бути укладений:

- А) особами, які подали заяву про реєстрацію шлюбу;
- Б) подружжям;
- В) колишнім подружжям;
- Г) інша відповідь.

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

ТЕМА 8. Позбавлення і обмеження батьківських прав

Підстави, порядок і наслідки позбавлення батьківських прав. Підстави та порядок поновлення батьківських прав. Відібрання дитини від батьків без позбавлення їх батьківських прав.

Питання для самоконтролю

1. Підстави, порядок і наслідки позбавлення батьківських прав.
2. Підстави та порядок поновлення батьківських прав.
3. Відібрання дитини від батьків без позбавлення їх батьківських прав.

Практичні завдання

Підготуйте реферат на тему:

Поняття та правові наслідки позбавлення батьківських прав.

Завдання 1

Громадянин Н. після авіакатастрофи, в яку він потрапив, частково втратив розум і за рішенням суду був визнаний недієздатним. Але через 5 років він вийшов з лікарні, почав працювати, ще через рік одружився. Дружину він повідомив про рішення суду, але в РАЦСі про це нічого не сказав. Два роки по тому суд повернув дієздатність Н. Але ще через три роки дружина звернулася з позовом до суду про визнання шлюбу недійсним, мотивуючи це недієздатністю Н. при його укладенні.

Яке рішення має прийняти суд?

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

ТЕМА 9. Влаштування дітей – сиріт, позбавлених батьківського піклування

Поняття усиновлення. Особа, яка може бути усиновленою. Усиновлення дитини, яку не забрали з пологового будинку чи підкинули, або яка була знайдена. Особи, які можуть бути усиновлювачами. Особи,

які не можуть бути усиновлювачами. Особи, які мають переважне перед іншими право на усиновлення дитини. Облік осіб, які бажають усиновити дитину. Згода дитини на усиновлення. Усиновлення дитини без згоди батьків. Момент здійснення усиновлення. Право на таємницю усиновлення. Недійсність усиновлення. Правові наслідки визнання усиновлення недійсним. Правові наслідки скасування усиновлення. Позбавлення усиновлювача батьківських прав.

Усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за межами України. Усиновлення іноземцем дитини, яка є громадянином України. Усиновлення дитини, яка є іноземцем і проживає в Україні. Обмеження права іноземця на таємницю усиновлення дитини, яка є громадянином України. Усиновлення в Україні іноземцем дитини, яка є іноземцем або особою без громадянства. Нагляд за дотриманням прав дітей, які усиновлені іноземцями.

Питання для самоконтролю

1. Поняття про усиновлення особи, яка може бути усиновлена, та про осіб, які можуть бути усиновлювачами.
2. Згода батьків дитини на усиновлення, усиновлення без згоди батьків.
3. Недійсність усиновлення, скасування усиновлення.

Практичні завдання

Завдання 1

Дитяча кімната районного відділу міліції звернулася до суду з вимогою про скасування усиновлення подружжям Божок десятирічної Оксани у зв'язку з тим, що будучи сектантами, вони примушують її бути присутньою при відправлянні релігійного культу в секті. Внаслідок чого вона пропускає заняття в школі, є нервово-збудженою, погано вчиться.

До заяви було додано, як висновок органів опіки, акти депутата

виконкому райради, а як докази — довідки з лікарні про стан здоров'я дитини та зі школи — про пропуски занять.

Які існують правила щодо усиновлення? Які підстави скасування усиновлення? Який порядок скасування усиновлення?

Тестові завдання

1. Для забезпечення таємниці усиновлення на прохання усиновителя може бути:

- А) змінено місце народження усиновленої дитини;
- Б) у виняткових випадках дату її народження, але не більш, як на 6 місяців. Про зміну дати народження повинно бути зазначено в рішенні про усиновлення;
- В) змінено дату народження дитини на 3 роки;
- Г) змінено ім'я дитини;
- Д) змінено національність.

2. Усиновлювачами не можуть бути:

- А) особи, старші за дитину на 50 років;
- Б) особи, обмежені у дієздатності;
- В) особи, які мають трьох і більше дітей;
- Г) особи, позбавлені батьківських прав, якщо ці права були поновлені;
- Д) особи, середньомісячний дохід яких не перевищує двох мінімальних заробітних плат.

3. За наявності кількох осіб, які виявили бажання усиновити одну й ту саму дитину, переважне право на її усиновлення мають серед громадян України:

- А) подружжя;
- Б) особа, яка не є родичем дитини;
- В) особа, яка першою стала на облік;
- Г) особа, яка усиновлює кількох дітей, які є братами, сестрами;
- Д) особа, яка вже була усиновлювачем, патронатним вихователем або опікуном (піклувальником).

4. Усиновлення визнається недійсним за рішенням суду, якщо:

- А) було проведене на підставі підроблених документів;
- Б) суперечить інтересам дитини;
- В) дитина страждає на недоумство, про що усиновлювач не знав і не міг знати на час усиновлення;
- Г) дитина досягла повноліття або уклала шлюб;
- Д) сімейні стосунки між дитиною та усиновлювачем не склалися.

5. Який нормативно-правовий акт визначає особливості створення прийомних сімей?

- А) Закон України від 2 березня 2015 р. «Про ліцензування видів господарської діяльності»;
- Б) Положення про прийомну сім'ю, затверджене постановою Кабінету Міністрів України;
- В) наказ Міністерства освіти і науки «Про затвердження Положення про присвоєння відповідних статусів суб'єктам з усиновлення»;

Г) правильна відповідь не зазначена.

Література [1; 2; 16; 20; 28; 29; 32; 36]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141. (зі змін. і допов. станом на 16.02.2017 р.)
2. Сімейний кодекс України // Відом. Верховної Ради України. - (ВВР). – 2002. - № 21-22. - Ст. 135).
3. Цивільний кодекс України // Відом. Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44. - Ст. 356.
4. Закон України “Про виконавче провадження” від 21.04.1999 р. // Відом. Верховної Ради України. — 1999. — № 24. — Ст. 207.
5. Закон України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” від 21.11.1992 р
6. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” від 22.03.2001 р.
7. Закон України “Про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо розміру аліментів на дітей” від 22.09.2005 р.
8. Закон України “Про охорону дитинства” від 26.04.2001 р. // Відом. Верховної Ради України. — 2001. — № 30. — Ст. 142.
9. Законодавство України про шлюб, сім’ю та молодь // Бюл. законодавства і юрид. практики України. — 1997. — № 5. — 286 с.
10. Сімейне законодавство України. — К., 2005.
11. Положенн про права дитини від 20.11.1989 р. (ратифіковане Постановою Верховної Ради України від 27.02.1991 р.) № 782-12 //

12. Положення про прийомну сім'ю, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. № 565.

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. № 564 “Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу”.

14. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про застосування судами деяких норм Кодексу про шлюб та сім'ю України” від 12.06.1998 р. № 16 // Зб. постанов Пленуму Верховного Суду України в цивільних справах. — Х.: Одісей, 2003. — 324 с.

ДОДАТКОВА

15. Антокольская М. В. Алименты на содержание детей // Рос. юстиция. — 1995. — № 3. — С. 35-38

16. Антокольская М. В. Семейное право: учебник. — М., 2002.

17. Афанасьєва Л. В. Аліментні правовідносини в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 2003. — 20 с.

18. Жилинкова И. В. Право собственности супругов. — Харьков, 1997.

19. Жилинкова И. В. Правовой режим имущества членов семьи. — Харьков, 2000.

20. Красько И. Е. Правовая природа брачного контракта // Проблемы законности. — Х., 1998. — Вып. 33. — С. 80.

21. Кудрявцев О. Е. Правоотношения между родителями и детьми: Учеб. пособие. — Харьков, 1975. — 55 с.

22. Малина М. Е. Личные неимущественные права граждан: понятие, осуществление, защита. — М., 2001. — С. 138

23. Маслов В. Ф. Имущественные отношения в семье. — Харьков: Вища шк., 1974. — 183 с.

24. Сборник документов: Международное частное право. — М., 1997.

25. Право власності в Україні / За ред. О. В. Дзери, М. С. Кузнєцової. — К., 2000.
26. Ромовська В. Проблеми правового регулювання аліментних зобов'язань // Вісн. Верховного Суду України. — 2000. — № 5 (21). - С. 44-46.
27. Ромовська В. Сімейний кодекс України: наук.-практ. комент. — К.: ІнЮре. — 2003. — 532 с.
28. Сімейне право України: підручник / [за ред. Гопанчука В. С.]. — К.: Істина, 2002. — 304 с.
29. Сімейне право України: навч. посіб. для студ. юрид. вузів та фак-ів / [за ред. О. В. Дзери]. — К.: Вентурі, 1997. — 271 с.
30. Явор О. А. Функції шлюбного контракту в сімейному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 1996.
31. Ярема А. Г., Давиденко Г. У. Застосування судами нового сімейного законодавства // Вісн. Верховного Суду України. — 2003. — № 1.
32. Міжнародне приватне право: підручник / [За ред. А. С. Довгерта, В. І. Кисіля]. — 2-ге вид. — К.: Алерта, 2014. — 656 с.
33. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / [ред. Довгерт А. С., Кисіль В. І.]. — К.: Алерта, 2013.— 400 с.
34. Нариси з міжнародного приватного права / [за ред. А. С. Довгерта, О. М. Бірюкова]. — К.: Алерта, 2014. — Вип. 3. — 324 с.
35. Очерки международного частного права / [ред. Довгерт А.]. — Харьков: Одиссей, 2007. — 816 с.
36. Буковецька Н., Транснаціональна сім'я // Юрид. вісн. України. - К.: СП "Юрінком Інтер", 2012. - № 15.— С. 12.
37. Валдер Н., Международное установление // Юрид. практика. - К.: ЗАО "Юридическая практика", 2013. - № 45.— С. 29.
38. Васильченко В. В., Науково-практичний коментар Закону

України "Про міжнародне приватне право". – К.: Істина, 2007. – 200 с.

39. Калакура В. Колізійне регулювання укладання шлюбу з участю іноземного елемента // Юридична Україна, 2009. - № 10. – С. 127-134.

40. Калакура В. Проблеми колізійного регулювання сім'ї та шлюбу в міжнародному приватному праві // Право України. - 2013. - №7. – С. 145-153.

41. Калакура В. Я. Сучасні тенденції у правовому регулюванні міжнародних сімейних відносин // Нариси з міжнародного приватного права. - К.: Алерта, 2014. - Вип. 3. – С. 217-228.

42. Канашевский В. А. Международное частное право: учебник. – М.: Междунар. отношения, 2006. – 698 с.

43. Комарук І. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інші форми сімейного утримання // Юрид. журнал. - К., 2010. - № 2. – С. 32-35.

44. Малеева Ю. "Брак" по иностранному // Юрид. практика. - К.: ЗАО "Юридическая практика", 2011. - № 50. – С. 11, 16.

45. Маркова О. Алиментные обязательства в международном частном праве / Междунар. публич. и частное право. – 2011. - № 3.– С. 24-29.

46. Мороз И. Недетские игры / И. Мороз, А. Губин // Юрид. практика. - К.: ЗАО "Юрид. практика", 2013. - № 49. – С. 11-12.

47. Ноцький О.В. Щодо питання визначення місця проживання дитини з одним із батьків, який проживає за кордоном / О.В. Ноцький, В.Х. Коновалова // Адвокат. - 2014. - № 1. – С. 7-8.

48. Ригіна О. Загальні засади становлення та розвитку інституту усиновлення (удочерення) у США // Підприємництво, господарство і право. - 2012. - № 1. – С. 10-13.

49. Ригіна О., Закон про усиновлення дітей 1851 року штату Масачусетс - перша спроба правового регулювання проблем усиновлення

в США // Право України, 2011. - № 9. – С. 266-273.

50. Сніжко М. Нова Гаазька конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей // Финансовая консультація. - 2008. - № 7-8. – С. 16-18.

51. Ющак А. Захист прав та інтересів дітей, народжених у транснаціональних сім'ях // Юрид. вісн. України. - К.: СП "Юрінком Інтер", 2013. - № 19-20. – С. 4.

52. Ющак А. Захист прав та інтересів дітей, народжених у транснаціональних сім'ях // Юрид. вісн. України. - К.: СП "Юрінком Інтер", 2013. - № 21. – С. 4.

53. Булеца С.Б., Фазикоша В.Г. Сімейне право України: підручник. - К. : Знання, 2015. — 375 с. — (Вища освіта ХХІ століття).